

Lokalt fortbildningsansvariga läkare

Allmänläkaren navigerar i gränslandet mellan berättelse och bevis, och är en reflekterande praktiker i första hand. Vi måste göra oss hemmastadda såväl i patienternas livsvärld, som i den evidensbaserade medicinen. Det finns sällan tid att skaffa sig kompetens på djupet i bredden av sjukdomar och hälsoproblem. Vi behöver ständigt omvandla påståendekunskap baserad på studier av olika väldefinierade populationer, till praktisk visdom i mötet med den enskilde patienten, och då också ta hänsyn till dennes önskemål och preferenser. Detta gör arbetet komplext, men också oerhört stimulerande. Behovet av reflektion tillsammans med kollegor enligt vuxenlärandets principer är stort.

Knowles principer för vuxenlärande

1. Vuxna motiveras inifrån och styr sig själva
2. Vuxna hänger upp ny kunskap på egna erfarenheter och kunskap
3. För vuxna är timingen viktig
4. Vuxna behöver se nyttan med det nya
5. Vuxna är praktiska
6. Vuxna elever vill bli respekterade

Tyvärr har tiden allmänläkaren använder för kollegial dialog och extern fortbildning minskat över tid. Detta är oroväckande.

Den lokalt fortbildningsansvarige läkaren är en nyckelperson på vårdcentralen när det gäller kollegial reflektion och att värna utrymmet för detta.

Kollegial dialog på arbetsplatsen

Målet är att tillsammans med kollegorna etablera och vidmakthålla en fortbildningskultur på arbetsplatsen.

Det finns ett antal praktiska uppgifter att ta tag i för att nå detta mål.

- Skapa utrymme i form av regelbundna möten
- Bokningar av konferensrum, laptop, projektor etc
- Motverka hinder för kollegial dialog
- Samla in önskemål från kollegor vad gäller innehåll
- Se till att gruppen fastställer vissa regler kring sammankomsterna
- Diskutera i gruppen hur tiden ska användas
- Upprätta en planering, exempelvis halvårsvis
- Leda läkarmöten och vid behov delegera ledarskapet
- Samarbeta med schemaläggaren kring inbjudna gästföreläsare
- Värna om fortbildningsinnehåll i förhållande till ren information
- Vissa förberedelser krävs, men utnyttja gärna videomaterial för efterföljande reflektion
- Använd AKO-hemsidan (riktlinjer, webinarier, videotek, frågor/svar)
- Använd PMO-data för att diskutera förbättringsområden
- Tidsmässig fördelning till de dubblerade fortbildningsdagarna
- Sprida information om utbudet av fortbildning utanför arbetsplatsen
- Uppmuntra deltagande i fortbildningsaktiviteter utanför arbetsplatsen
- Uppmuntra individuell fortbildningsplanering
- Uppmuntra ST-läkare att presentera vetenskapliga arbeten/förbättringsprojekt
- Delta i nätverket för lokalt fortbildningsansvariga läkare

Ett tips för att utvecklas i rollen som lokalt fortbildningsansvarig är att gå exempelvis FQ-gruppleदारutbildning för att lära sig mer om exempelvis gruppdynamik. Då är steget inte så långt sedan till att omvandla arbetsplatsgruppen till en FQ-grupp.

AKO Skåne 191004

Jenny Andersson, Cecilia Ervander, Anders Lundkvist, Gunilla Malm,
Sten Tyrberg, teamledare, Allmänläkarkonsult Skåne